

Spețe la disciplina dreptul afacerilor

PARTEA GEERALĂ

1. În tribul, care se află în prezent în pădurile Amazonului, se păstrează modul de viață primitiv. Oamenii duceau o economie primitivă, încredințau conducerea tribului celui mai vechi membru al grupului bazat pe obiceiurile tribului. După ce au fost găsiți de savanți, tribul a suferit modificări semnificative. Membrii tribului au primit cadouri sub formă de îmbrăcăminte modernă, echipamente audio și produse alimentare. Conducerea tribului a trecut la savanți, cărora le-a reușit să învețe aborigenii cu noi reguli de conduită ce mai civilizate.

Pot fi tratate modificările care au survenit în trib ca dovezi în formarea statalității?

2. Cum poate fi explicată latura dominantă în abordarea teoriei teologice privind interpretării originii statului? Ce funcție ideologică importantă a jucat acest concept? Este corect să criticăm teoria teologică a statului pentru faptul că se bazează doar pe credință și nu are fundament științific?

3. Conform susținătorilor teoriei contractuale de apariție a statului, în ce condiții trăiau oamenii pînă la fondarea statelor? De ce acest concept a fost popular în Europa în secolele XVII-XVIII, dar dur criticat în secolul al XIX-lea?

4. Consultați dicționarul etimologic și aflați cum explică filologii proveniența cuvîntului *stat*. *Etimologia termenului, reflectă anumite particularități ale statului? Încercați să identificați originea acestui termen în limba engleză și în alte limbi.*

5. Ca trăsături specifice ale statului studentul S a indicat: autoritatea publică, partidul de guvernare, teritoriul. Studentul L a formulat ca trăsături ale statului: impozitele, populație și drept. *Care sunt trăsăturile statului?*

6. De ce existența teritoriului este o trăsătură importantă a statului? Ce tangență are această trăsătură cu posibilitatea realizării suveranității statului? Pe același teritoriu, pot exista două autorități statale suverane? De obicei, la ce rezultate pot aduce?

7. Savanții discută despre o evoluție semnificativă a funcțiilor existente în statul modern. *Demonstrați afirmația. Pe lângă aspectele pozitive, pot fi identificate și aspecte negative ale acestui proces?*

8. Care sunt tipurile de monarhii și republici. Caracterizați avantajele și dezavantajele fiecărei forme de guvernare. Constatați cîte monarhii sînt în prezent. *Este corect să concluzionăm că monarhia este o formă depășită de guvernare? Cît de corectă este afirmația că de fapt Marea Britanie este o republică și nu monarhie?*

9. Statul X are un parlament unicameral, șeful statului este un președinte ales de parlament, guvernul este condus de prim-ministru, care are dreptul să semneze tratate internaționale. *Identificați ce formă de guvernămînt are acest stat.*

10. Ce factori determină instituirea unor structuri federale a statelor? Comparați semnele distinctive ale unui stat unitar și federal.

11. Ce a avut în vedere Winston Churchill cînd a spus: *Democrația este cea mai proastă formă de guvernare, dacă nu de luat în calcul pe toate celelalte*”?

12. Numiți valorile care, în opinia dumneavoastră, constituie conținutul dreptului.
13. Zeița justiției Themis (Femida) este înfățișată cu ochii legați, cu un cântar într-o mână și cu o sabie în alta. *Ce caracteristici ale dreptului simbolizează? Descrieți-le.*
14. Istoricul roman *Titus Livius* spunea: „Legile sunt surde și dur, de aceea este mai convenabil pentru cei neputincioși decât pentru cei puternici”. Cum înțelegeți aceste cuvinte? Ce trăsături ale dreptului el le consideră *convenabile* pentru cei săraci și neputincioși?
15. Identificați ipoteza, dispoziția și sancțiunea din prevederile normei juridice: *un acord privind penalitatea trebuie efectuată în formă scrisă, indiferent de forma obligației principale. Nerespectarea formei scrise atrage nulitatea acordului privind penalitatea.*
16. Determinați elementul normei juridice care indică condițiile de intrare în acțiune:
1. Ipoteza.
 2. Dispoziția.
 3. Presumția.
 4. Sancțiunea.
17. Identificați elementul normei juridice care indică însăși regula de conduită:
1. Sancțiunea.
 2. Prevenirea.
 3. Dispoziția.
 4. Ipoteza.
18. Ce tipuri de norme juridice, în funcție de natura conținutului normelor de conduită (obligatorii, permissive, interdicție), sunt acțiunile persoanelor în:
- a. plata taxei de transport;
 - b. primirea bursei de către un student;
 - c. acțiuni de violență față de animale;
 - d. înaintarea unei cereri de chemare în judecată de către partea vătămată;
 - e. abuz de putere efectuat de către un funcționar;
 - f. cumpărături la un magazin alimentar.
19. Determinai la ce ramuri de drept se referă următoarele instituții de drept:
1. drepturi de autor;
 2. protecția muncii;
 3. sancțiunea administrativă;
 4. procedura în apel;
 5. studii în liceu.
20. Care din actele normative indicate nu se includ în sursele formale ale Dreptului afacerilor studiat în Republica Moldova?
- a. Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată;
 - b. Codul civil;
 - c. Codul comercial;
 - d. Legea cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali;
 - e. Legea cu privire la uzanțele comerciale;
 - f. Codul electoral;
 - g. Regulamentul Băncii Naționale privind licențierea băncilor;
 - h. Legea cu privire la fondurile de investiții;
 - i. Contractul colectiv de muncă încheiat între societatea pe acțiuni și colectivul său de muncă;
 - j. Actul de constituire a societății pe acțiuni;

- k. Legea cu privire la avocatură.
21. Care dintre actele normative are cea mai mare forță juridică în Moldova?
1. Legea privind societățile pe acțiuni.
 2. Ordinul rectorului Universității de Stat din Moldova.
 3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova.
 4. Decretul președintelui României.
22. Care dintre aceste persoane este supus serviciului militar?
1. dl. Cantacuzino – pensionar;
 2. dl. Rusu – elev în clasa șaptea;
 3. dl. Ivanov – participant la tabăra de instruire militară;
 4. dl. Ursu – invalid de grupa I;
 5. dl. Budraitis - consilier cultural al Lituaniei.
23. Unei persoane îi încurca să se odihnească lătratul nocturn al unui câine din apartamentul vecinului. Într-o zi capturând câinele când era fără de stăpîn l-a bătut violent. *Cîinele, în acest caz, este subiectul sau obiectul raportului juridic?*
24. La ce categorii de fapte juridice se referă următoarele:
1. distrugerea casei a unei persoane în timpul unui uragan;
 2. comportamentul huliganic în metrou;
 3. obținerea studiilor superioare;
 4. pensionarea după limita de vîrstă;
 5. traversarea străzii la lumina verde a semaforului
25. O persoană s-a născut în anul 1930 și a decedat în anul 2008. De la vîrsta de 8 ani a frecventat școală, iar în perioada de la 18-20 ani a fost în armată. Restul timpului a lucrat. În ce perioadă a vieții sale a avut capacitatea juridică de folosință?

PARTEA SPECIALĂ

26. Conceptul activității de întreprinzător este cuprinsă în:
- a) Codul fiscal;
 - b) Codul comercial;
 - c) Codul civil;
 - d) Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi.
27. Dreptul afacerilor reprezintă ansamblul de norme juridice care reglementează, (selectați și argumentați răspunsul corect):
- a) relațiile sociale patrimoniale și nepatrimoniale ce apar între persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător, precum și relațiile ce apar în cazul intervenției statului în activitatea economică;
 - b) relațiile sociale patrimoniale ce apar între persoanele fizice și juridice în legătură cu activitatea economică, precum și relațiile dintre angajator și angajați, persoană juridică și asociați, acționari;
 - c) relațiile sociale patrimoniale ce apar între persoanele fizice și juridice care au calitatea de întreprinzător, pe de o parte și statul Republica Moldova pe de altă parte.

27. O persoană procura resturi de aluminiu, cupru și alte metale neferoase timp de doi ani. În total a cumpărat 3 tone de aluminiu, 2 tone de cupru și 3 tone de alte metale neferoase. Nu a avut timp să revândă metalul colectat la un preț mai mare și să profite din urma acestei activități, din cauza că această activitate a fost depistată și stopată de organele polițienești. Persoana a fost acuzat că a desfășurat activitatea de întreprinzător fără înregistrare de stat și fără o autorizare corespunzătoare. *Persoana a desfășurat activitatea de întreprinzător? Care sunt elementele activității de întreprinzător? Oferiți o analiză cu prezentarea argumentelor.*

28. După serviciu, o persoană în fiecare zi vindea trecătorilor semințe prăjite de floarea soarelui și de bostan. Această activitate îi aducea un venit zilnic și constituia un supliment important. *Poate fi calificată activitatea dată drept activitate de întreprinzător? Argumentați.*

29. O întreprindere importă și comercializează băuturi răcoritoare și bere. *Care sunt condițiile de desfășurare a acestui gen de activitate de întreprinzător? Ce tip de act permisiv este necesar să fie eliberat pentru autorizarea activității date de întreprinzător?*

30. Agenția Serviciilor Publice a suspendat actul permisiv pentru activitatea particulară de detectiv și pază *Ciupercă SRL*. Administratorul *Ciupercă SRL* consideră că suspendarea actului permisiv s-a făcut ilegal. Întocmiți o notă informativă și explicați administratorului care sunt condițiile de desfășurare a activității particulare de detectiv și pază, temeiurile și procedura de retragere a actului permisiv

31. Acționara unei societății pe acțiuni s-a adresat societății pentru a primi dividendele anuale pe acțiunile deținute de ea în societate. Administratorul societății i-a explicat că aceasta nu mai are dreptul pentru toată mărimea dividendelor indicată în cerere, deoarece ea are dreptul să ridice doar dividendele pentru ultimii trei ani. Inclusiv, dividendele nu au fost achitate cu mijloace bănești, ci cu acțiuni și cu mărfuri produse de societate. *Are dreptate Administratorul societății? Pot fi plătite dividendele cu alte bunuri decât cu mijloace bănești?*

32. O persoană a decis să participe la constituirea unei societăți cu răspundere limitată. În calitate de aport la capitalul social el a decis să transmită apartamentul său și care putea să fie utilizat în calitate de sediu al societății. Ceilalți fondatori au fost de acord cu acest aport și cu valoarea lui. Peste un an, a revenit soția care fusese plecată la muncă peste hotare și, văzând că în apartamentul său este oficiul unei societăți comerciale, a depus o acțiune civilă prin care cerea declararea nulă a actelor de constituire și revendicarea apartamentului din proprietatea ilegală a societății comerciale. *Era necesar acordul soției la transmiterea proprietății comune în capitalul social? Care ar fi fost soluția dacă în calitate de aport la capitalul social se transmitea o altă proprietate comună, cum ar fi automobilul comun, acțiunile sau un computer?*

33. Titularul patentei de întreprinzător pentru Comerț cu amănuntul la tarabe, tejghele, tonete pentru realizarea cărților și-a instalat taraba în fața Universității de Stat. După câteva zile inspectorul de sector a constatat practicarea ilegală a activității de întreprinzător. Inspectorul i-a interzis activitatea din motivul că deținătorul de patentă nu deține licență, nu are autorizație de la primărie și nu are indicat prețul la cărțile supuse comercializării. *Titularul patentei de întreprinzător are obligația de a obține licență? Trebuie titularul patentei de întreprinzător să aibă autorizație de comerț cu cărți? Este obligat titularul patentei de întreprinzător să indice prețul la cărțile comercializate?*

34. Avînd înregistrată o gospodărie țărănească, persoana cu tractorul, ce îl deținea în proprietate. prelucra cu aceasta pămîntul care-l avea în proprietate. Uneori, la rugămintea sătenilor, prelucra cu propriul său tractor, contra plată și pămîntul altor persoane. Primarul satului i-a făcut observație, menționînd că el nu este în drept să are pămîntul altor persoane. *Poate oare fondatorul unei gospodării țărănești să acorde servicii, inclusiv și să are terenul altor persoane? Argumentați.*

35. O persoană împreună cu fiul său au decis să constituie o societate în nume colectiv. Registratorul a primit actele necesare, însă peste 5 zile a adoptat o hotărîre de a respinge cererea de înregistrare. Ca motiv el a invocat că persoana împreună cu soția sa este deja asociat al unei societăți în nume colectiv, iar fiul său are înregistrată o întreprindere individuală și este asociat într-o societate cu răspundere limitată. *Este întemeiat refuzul registratorului? Care din temeiurile indicate au fundament legal și pot servi ca temei de respingere a cererii? Care acte sunt necesare pentru înregistrarea societății în nume colectiv?*

36. Un asociat în societatea în nume colectiv, a donat fiului său participațiunea la capitalul social al societății respective. Dobînditorul s-a adresat la Agenția serviciilor publice cu o cerere pentru a fi înregistrat în calitate de asociat în locul tatălui său. Registratorul a refuzat înregistrarea noului asociat, explicînd că la încheierea contractului de donație nu au fost respectate dispozițiile actului de constituire care nu permit transmiterea participațiunii terțelor persoane. *Este legală acțiunea registratorului? Motivați.*

37. Toți asociații unei societăți în comandite s-au prezentat la notar și au solicitat notarului să întocmească o procură prin care ei îl împuternicesc pe o persoană să reprezinte interesele societății în raport cu organele administrației publice și în raport cu terții la încheierea tuturor contractelor comerciale. Notarul a refuzat întocmirea unei asemenea procuri. *Explicați motivele refuzului.*

38. Registratorul Agenției serviciilor publice a respins cererea de înregistrare a unei societăți cu răspundere limitată deoarece actul de constituire a acesteia prevedea pe lîngă organul suprem de decizie, organul executiv și organul de control și un organ de supraveghere, aceasta fiind posibil doar pentru societățile pe acțiuni. *Argumentați legalitatea sau ilegalitatea respingerii cererii de înregistrare pe acest motiv. Care sunt organele obligatorii și facultative pentru fiecare formă de organizare juridică a activității de întreprinzător?*

39. Unul din fondatorii societății cu răspundere limitată a acordat societății un împrumut. La expirarea termenului contractului de împrumut, societatea nu era aptă de a restitui împrumutul. Fondatorul a căzut de acord ca creanța societății formată în baza contractului de împrumut, să fie transformată în capital social, astfel fiind majorată partea socială a asociatului. *Poate oare fi convertită în capital social datoria unei societăți cu răspundere limitată? Argumentați.*

40. O societate pe acțiuni fiind în calitate de unic fondator la o altă societate pe acțiuni a înaintat la Agenția serviciilor publice un set de documente în vederea înregistrării acesteia. Printre documentele prezentate registratorului era și procesul-verbal al Consiliului de administrație al societății pe acțiuni prin care era aprobată hotărârea de a înființa. Registratorul a refuzat înregistrarea societății solicitând procesul-verbal al Adunării Generale a societății de acțiuni ce fondează o altă societate pe acțiuni, deoarece aprobarea hotărârii pe marginea acestei chestiuni este de competența exclusivă a Adunării Generale a acționarilor. *Are oare dreptate registratorul? Argumentați.*

41. Un acționar, a înaintat o acțiune civilă în judecată către societatea pe acțiuni în care deținea acțiuni, prin care a cerut instanței să purceadă la repartizarea forțată a profitului societății și să atribuie acționarilor dividende pentru anul 2018. Acționarul a prezentat actele societății din care rezulta că societatea pe acțiuni, potrivit rezultatelor financiare, a obținut profit net în proporție de 40%, însă organul executiv nu a convocat adunarea generală și nu a pus problema repartiției profitului. *Va fi satisfăcută cerința acționarului? Argumentați.*

42. Procurorul or. Strășeni a înaintat în instanța de judecată o cerere de anulare a înregistrării de stat a unei cooperative de producție. Acțiunea a fost întemeiată pe faptul că în listele anexate la actele de constituire și prezentate Agenției serviciilor publice au fost incluși ca membri persoane decedate, persoane juridice, precum și persoane care nu au cotă valorică de participare în cooperativă. Ca răspuns Președintele cooperativei a menționat că cooperativa a fost constituită în baza cotelor valorice a gospodăriei agricole de stat din localitate, iar potrivit legii privatizării, dreptul la cota valorică îl aveau persoanele care erau în viață la 01.01.1992. Mai mult, cota parte în industrie, adică în fabrica de vin o aveau și întreprinderile agricole de stat furnizori de materie primă și de aceea s-a convenit să fie puse și persoanele care erau decedate la 01.01.1999 (data fondării cooperativei) și persoanele juridice care au cotă în fabrica de vin. *Pot fi persoanele juridice membri ai cooperativelor de producție? Pot avea calitatea de membru al cooperativei persoanele fizice decedate? Cum ar trebui să se efectueze înregistrarea cooperativei?*

42. Agenția serviciilor publice a înregistrat o Întreprindere de Stat în baza hotărârii Consiliului raional Orhei. Procurorul a înaintat o acțiune pentru a declara nul certificatul de înregistrare a Întreprinderii de Stat menționate și, implicit, a deciziei Agenției serviciilor publice. Instanța de fond a satisfăcut acțiunea Procurorului. Instanța de Apel, însă, la cererea Agenției serviciilor publice, a anulat hotărârea instanței de fond și a respins acțiunea procurorului. Procurorul a atacat cu recurs la Curtea Supremă de Justiție. *Cum va proceda instanța supremă? Argumentați.*

43. Consiliul or. Călărași a decis să înființeze o întreprindere municipală pentru gestionarea și repararea drumurilor din oraș. În legătură cu aceasta, a decis înzestrarea acestei întreprinderi cu patrimoniul necesar. Ulterior adoptării deciziei, juristul primăriei a menționat că întreprinderea municipală nu poate fi constituită în Călărași, deoarece Călărașul nu este municipiu. Este mai util să se constituie o societate cu răspundere limitată în care or. Călărași ca unitate administrativ-teritorială să fie în calitate de asociat unic cu același obiect de activitate. *Sunt corecte obiecțiile juristului primăriei? Poate oare unitatea administrativ-teritorială să constituie societăți comerciale? Dar întreprinderi municipale?*